

*Haukipudastaan nety
Mj. rek nro 1000 00 6124
6.10.06/
ETA*

HAUKIPUDAS

Kohteen nimi: Kurtinhaudan kalasatama
Määrittys ja mj-luokka: Kellareita ja rakennuksensija (hist).
Peruskartta: 2533 08 HAUKIPUDAS

rajau 17.10.06/ETA

Koordinaatit: p = 7235 75 - 67 ja i = 3420 07 -12
x = 7325 25, y = 2560 50, z = n. 2,5 - 5 (alueen keskikohta)
p = 7235 70 ja i = 3420 24 (kellari 4)
x = 7325 24, y = 2560 85, z = n. 2,5 - 5 (kellari 4)

Haukiputaan Martinniemen osayleiskaavan alueella tehdyn muinaisjäännösinventoinnin yhteydessä tavattiin Kurtinhaudan kalasataman alueelta neljä vanhaa kellarinsijaa ja yhden rakennuksen jäänteet. Kyseessä on historiallisen muinaisjäännös, jolla on lähinnä paikallishistoriallista merkitystä. Kurtinhaudan alueella on sijainnut historiallisen ajan satamapaikka viimeistään 1700-luvulla.

Paikalta tavatut rakenteet sijaitsevat Kurtinhaudan suun länsipuolella kalasatamaan etelästä johtavan tien varrella, kolme kellaria tien itäpuolella ja talonpohja sen länsipuolella, sekä yksi kellari näistä noin 150 metriä itään. Mustakariin johtavan Luotsintien pohjoispuolella, sen ja kalasatamaan kääntyvän tien risteyksen koilliskulmassa oleva kellari on osin täytetty, sen keskellä on mm. kookas kivilohkare, jossa korkeuskiintopiste. Kellarin suuaukko on pohjoiseen. Tästä noin 30 metriä rantaan päin kohti luodetta oleva kellari on kooltaan 3 x 4 metriä ja syvyydeltään noin 60 - 80 cm. Sitä ympäröi matala parimetriä leveä valli. Tästä noin 70 metriä kohti rantaa oleva kellari on valleineen noin 6 x 6 metriä. Se on itäpuolella olevaan alanteeseen johtavan kulku-uran ja em. tien risteyksen pohjoispuolella. Jokseenkin tämän kohdalla satamatien länsipuolella erottuu rakennuksen luonnonkivistä tehty kivijalka. Tämän tiensuuntaisen talon perustuksen ala on noin 4 x 11 metriä. Rakennuksen keskivaiheilla sen länsiseinustalla on kumpuna erottuva uuninsija. Uuni on ollut ainakin osin tiilestä tehty. Neljäs kellari sijaitsee Luotsintien eteläpuolella kosteikosta merelle johtavan alanteen länsirannalla vanhojen metsäteiden risteyksessä. Tämän keskuskuopan ala on noin 4 x 8 metriä. Kuoppaa ympäröivät leveydeltään parimetriset vallit.

Rakenteiden korkeus merenpinnasta on sellainen, että ne ovat olleet lähellä rantaa jo 1700-luvulla. Paikallista perimätietoa tuntematta kellareita ei varmuudella voi liittää vanhaan satamaan, mutta sijainti ja niiden todennäköinen ikä näyttäisivät tämän puolesta puhuvan.

Mainittakoon vielä, että em. poikkeuksellista luonnonkosteikkoa kiertää länsi- ja eteläpuolitse vanha tie, joka karttatarkastelun perusteella on jatkunut itään kohti taajempaa asutusta. Kuvaavaa lienee, että kosteikon itäpuolinen uusi tie kulkee nimellä Satamatie. Nimi kantanee muistoa tuosta vanhasta, nyt metsätienä olevasta reitistä vanhaan satamaan. Tietä ympäröivä kangas, samoin kuin kosteikon itäpuolinen, jo rakennettu alue tarkastettiin, mutta mitään rakennusjäänteitä ei löydetty.

Kohde tarkastettu: 1.6.2005

Aiemmat tutkimukset: -

Kartta: Peruskarttaote 2533 08 HAUKIPUDAS.

Diat: PPM 6921:1 Kurtinhaudan kalasatama, kellari 1 tien oikealla puolen veneiden luona, kaakosta.

PPM 6921:2 Kurtinhaudan kalasatama, kellari 3 teiden risteyksessä luoteesta.

PPM 6921:3 Kurtinhautaa, luontainen vanha lahdelmä, nykyinen suoniitty, idästä.

Oulussa 27.7.2005

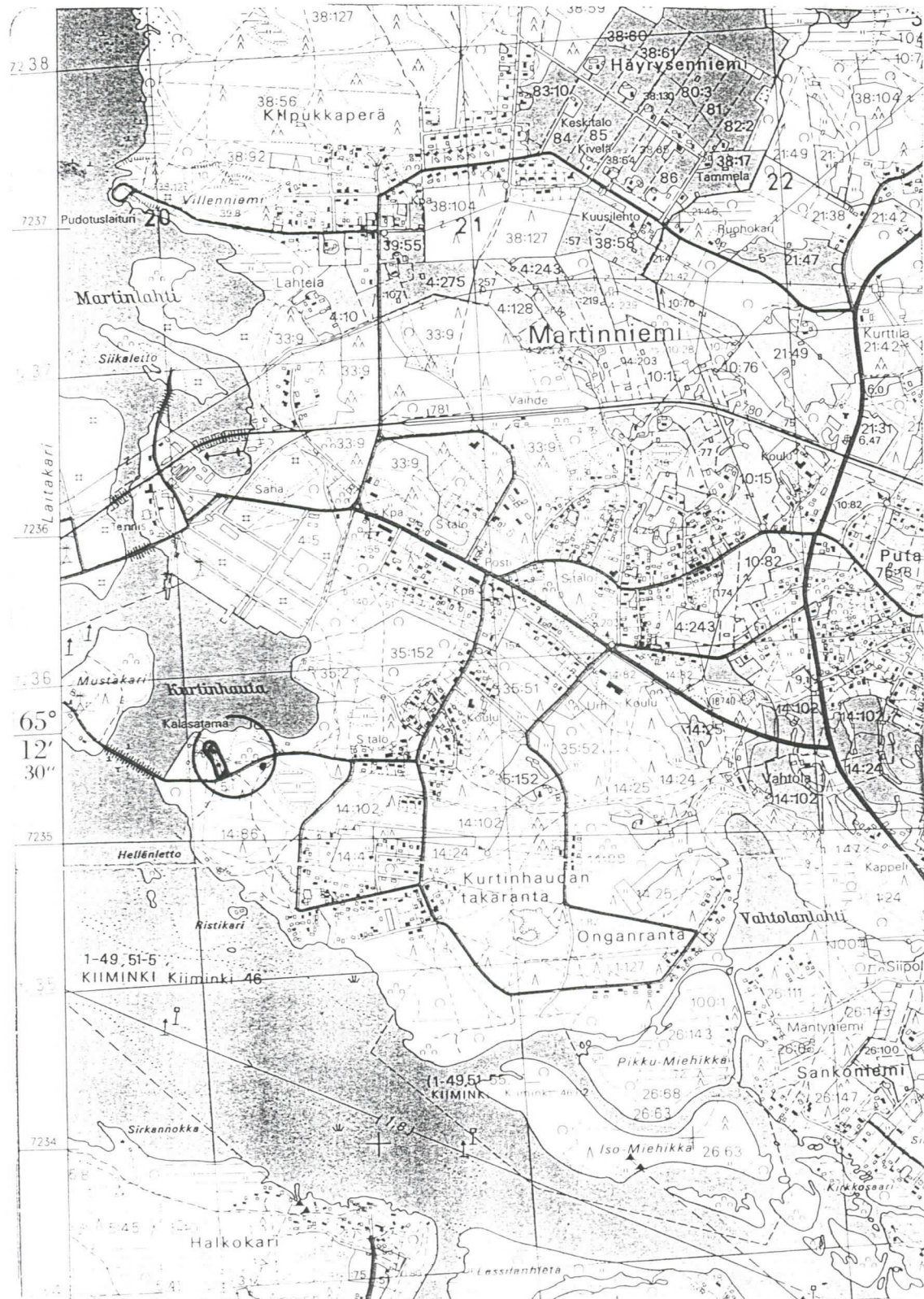
Mika Sarkkinen M.S.

Mika Sarkkinen
tutkija/PPM

HAUKIPUDAS

Kurtinhaudan kalasatama

Kellareita ja rakennuksensija.

2533 08 HAUKIPUDAS

Tark. 2005 M. Sarkkinen

p = 7335 75 - 67

i = 3420 07 - 12

z = n. 2,5 - 5